

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Blanky Kapitánové a soudkyně Mgr. Zdeňky Winklerové a JUDr. Ivety Veselé ve věci

žalobce: **[jméno] [příjmení]**
bytem Xxx, Xxx
zastoupený advokátem JUDr. Radkem Ondrušem
sídlem Bubeníčková 502/42, 615 00 Brno

proti
žalovanému: **Česká republika - Ministerstvo vnitra**, IČO 00007064
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha – Holešovice

o náhradu nemajetkové újmy 300 000 Kč s příslušenstvím, o odvolání žalobce i žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 8. prosince 2022, č. j. 10 C 155/2022-71,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně **se** ve vyhovujícím výroku o věci samé (I.) co do částky 20 000 Kč s úrokem z prodlení z této částky ve výši 12,5 % ročně od 14. 6. 2022 do zaplacení **potvrzuje**, co do částky 40 000 Kč s příslušenstvím z této částky **se mění** tak, že žaloba se v tomto rozsahu zamítá.
- II. Rozsudek soudu prvního stupně **se** v zamítavých výrocích o věci samé (II. a III.) **potvrzuje**.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně výrokem I. žalované uložil zaplatit žalobci 60 000 Kč se zákonným úrokem z prodlení od 14. 6. 2022 do zaplacení do 3 dnů od právní moci rozsudku, výrokem II. zamítl žalobu co do požadavku na zaplacení 240 000 Kč se zákonným úrokem z prodlení od 14. 6. 2022 do zaplacení, výrokem III. zamítl žalobu v části požadující zveřejnění omluvy po dobu alespoň 10 po sobě následujících dnů na internetové stránce Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Zlínského kraje <https://www.policie.cz/krajske-reditelstvi-policie-zlk.aspx>. Posledním výrokem IV. rozhodl, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 40 351 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku.
2. Soud prvního stupně takto rozhodl o žalobě, kterou se žalobce domáhal odškodnění za nemajetkovou újmu vzniklou mu v důsledku nezákonného rozhodnutí - rozhodnutí ředitele Krajského ředitelství policie Zlínského kraje ve věcech služebního poměru ze dne 11. 4. 2018, kterým byl odvolán ze služebního místa vedoucího Územního odboru Zlín Krajského ředitelství policie Zlínského kraje – ve formě relativní satisfakce (300 000 Kč s úrokem z prodlení) a ve formě zveřejnění žalovanou již poskytnuté omluvy na internetových stránkách Policie České republiky Krajského ředitelství policie Zlínského kraje.
3. Žalovaná navrhla žalobu zamítnout s tím, že v rámci předběžného projednání nároku poskytla žalobci morální satisfakci ve formě omluvy žalobcem požadované a tento způsob odškodnění považuje za zcela dostačující.
4. Soud prvního stupně zjistil tento skutkový stav: Žalobce požádal o vydání nového osvědčení NBÚ v listopadu 2017. Krajské ředitelství policie Zlínského kraje dopisem ze dne 5. 3. 2018 vyrozumělo žalobce, že dnem 2. 3. 2018 mu skončila platnost osvědčení fyzické osoby ze dne 3. 3. 2009 a do vydání příslušného zmocnění není oprávněn seznamovat se s utajovanými informacemi. Dne 5. 3. 2018 ředitel Krajského ředitelství policie Zlínského kraje oznámil, že zahajuje řízení ve věcech služebního poměru o odvolání ze služebního místa vedoucího Územního odboru Zlín Krajského ředitelství policie Zlínského kraje a o ustanovení na jiné služební místo. Žalobce dne 6. 3. 2018 požádal o prodloužení lhůty, podáním ze dne 15. 3. 2018 požádal, aby probíhající řízení bylo přerušeno do doby, než bude ze strany NBÚ rozhodnuto o předběžné otázce. Rozhodnutím ředitele Krajského ředitelství policie Zlínského kraje ve věcech služebního poměru ze dne 11. 4. 2018 č. ZLK-777/2018 byl žalobce odvolán ze služebního místa vedoucího územního odboru Zlín Krajského ředitelství policie Zlínského kraje a současně převeden do personální pravomoci ředitele Ředitelství pro podporu výkonu služby Policejního prezidia České republiky, který provede ustanovení na služební místo s tím, že dne 3. 3. 2018 zanikla žalobci platnost osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení Důvěrné a jelikož pro další zastávání služebního místa vedoucího Územního odboru Zlín krajského ředitelství musí být účastník řízení držitelem platného osvědčení fyzické osoby alespoň pro stupeň Důvěrné. Dne 17. 4. 2018 byl žalobce vyzván k protokolárnímu předání věcí souvisejících s výkonem služby na místě vedoucího Územního odboru Zlín Krajského ředitelství policie Zlínského kraje. Dne 23. 4. 2018 byl žalobce jmenován xxx na Policejním prezidiu ČR Ředitelství pro podporu výkonu služby, Xxx xxx xxx s místem služebního působení Praha. Dne 27. 4. 2018 podal žalobce odvolání do rozhodnutí ze dne 11. 4. 2018 č.j. ZLK -777/2018, které doplnil podáním ze dne 9. 5. 2018 a navrhl, aby řízení o jeho odvolání z funkce bylo přerušeno do doby rozhodnutí NBÚ o žádosti účastníka o vydání osvědčení. Policejní prezident rozhodnutím č.j. PPR-15976-5/ČJ-2018-990131 ze dne 4. 6. 2018 zamítl odvolání žalobce a potvrdil napadené rozhodnutí ze dne 11. 4. 2018 č. ZLK-777/2018. Národní bezpečnostní úřad dne 27. 7. 2018 oznámil žalobci, že splňuje všechny podmínky stanovené zákonem č. 412/2005 Sb. o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, pro vydání požadovaného osvědčení fyzické osoby. Dne 3. 8. 2018 podal žalobce ke Krajskému soudu v Brně žalobu na zrušení rozhodnutí policejního prezidenta ve věcech služebního poměru ze dne 4. 6. 2018 č.j. PPR-15976-5/ČJ-2018-

990131 a rozhodnutí ředitele Krajského ředitelství policie Zlínského kraje ze dne 11. 4. 2018 č.j. ZLK-777/2018. Žalobce byl rozhodnutím ředitele Ředitelství pro podporu výkonu služby policejního prezidia ČR ve věcech služebního poměru ze dne 16. 10. 2018 na základě své žádosti ze dne 27. 9. 2018 propuštěn ze služebního poměru příslušníků bezpečnostních sborů a služební poměr skončil dnem 31. 10. 2018. Rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 25.11.2020 pod č.j. 30 Ad 8/2018-117 bylo rozhodnutí policejního prezidenta ze dne 4. 6. 2018 č.j. PPR- 15976-5/ČJ-2018-990131 zrušeno a věc vrácena policejnímu prezidentovi k dalšímu řízení. Dne 22. 12. 2020 podal policejní prezident kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Brně č.j. 30 Ad 8/2018-117 ze dne 25. 11. 2020. Podáním ze dne 19. 12. 2020 podal žalobce návrh na zrušení napadeného rozhodnutí ze dne 4. 6. 2018 a zastavení správního řízení. Dne 23. 12. 2020 podal žalobce návrh na zahájení řízení na ochranu před nečinností. Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 15. 2. 2021 pod č.j. 4 As 404/2020-45 zamítl návrh policejního prezidenta na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Usnesením ze dne 3. 3. 2021 policejní prezident ve věcech služebního poměru pod č.j. PPR-15976-34/ČJ-2018-990131 přerušil řízení o odvolání proti rozhodnutí ředitele Krajského ředitelství policie Zlínského kraje ve věcech služebního poměru č. ZLK-777/2018 ze dne 11. 4. 2018 do doby, než bude rozhodnuto Nejvyšším správním soudem o kasační stížnosti podané proti rozsudku Krajského soudu v Brně č. j. 30 Ad 8/2018-117 ze dne 25. 11. 2020. Ministr vnitra usnesením, které nabylo právní moci dne 16. 2. 2021, nevyhověl žádosti o uplatnění opatření proti nečinnosti. Dne 19. 3. 2021 se žalobce odvolal do rozhodnutí o přerušení řízení. Ministr vnitra vydal dne 18. 5. 2021 pod č.j. MV-58579-5/SO-2021 rozhodnutí, kterým usnesení policejního prezidenta ze dne 3. 3. 2021 zrušil. Ministr vnitra dne 18. 5. 2021 vydal opatření proti nečinnosti, kterým přikázal policejnímu prezidentovi, aby ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení opatření vydal rozhodnutí ve věci odvolání proti rozhodnutí ředitele Krajského ředitelství policie Zlínského kraje ve věcech služebního poměru ze dne 11.4.2018, č.j. ZLK – 777/2018. Dne 18. 6. 2021 policejní prezident ve věcech služebního poměru vydal rozhodnutí, kterým zrušil rozhodnutí ředitele Krajského ředitelství policie Zlínského kraje ve věcech služebního poměru č. ZLK-777/2018 ze dne 11. 4. 2018 a řízení ve věcech služebního poměru zastavil. Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 29. 6. 2021 č.j. 4 As 404/2020 zamítl kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 25. 11. 2020, č.j. 30 Ad 8/2018-117.

5. Rozhodnutím ředitele Krajského ředitelství policie Zlínského kraje byla žalobci poskytnuta odměna ve výši 25 000 Kč (dne 31. 3. 2014), odměna – peněžitý dar ve výši 12 000 Kč (30. 4. 2014), dne odměna- peněžitý dar ve výši 15 000 Kč (23. 7. 2014), odměna ve výši 20 000 Kč (25. 11. 2014), odměna ve výši 15 000 Kč (30. 12. 2014), odměna- peněžitý dar ve výši 12 000 Kč (31. 3. 2015), odměna ve výši 22 000 Kč (24. 7. 2015), odměna ve výši 10 000 Kč (29. 10. 2015), odměna ve výši 20 000 Kč (20. 11. 2015), odměna ve výši 10 000 Kč (5. 1. 2016), odměna ve výši 10 000 Kč (29. 3. 2016), odměna ve výši 20 000 Kč (28. 7. 2016), odměna ve výši 6 000 Kč (15. 8. 2016), odměna ve výši 15 000 Kč (16. 11. 2016), odměna ve výši 12 000 Kč (22. 12. 2016), odměna ve výši 15 000 Kč (5. 1. 2017), odměna- peněžitý dar ve výši 12 500 Kč (18. 4. 2017), odměna ve výši 3 000 Kč (22. 6. 2017), odměna ve výši 25 000 Kč (12. 7. 2017), odměna ve výši 15 000 Kč (30. 10. 2017), odměna ve výši 17 500 Kč (15. 11. 2017), odměna ve výši 20 000 Kč a 5 000 Kč (18. 12. 2017), žalobci ode dne 1. 11. 2017 žalobci příslušel služební příjem celkem 75 000 Kč měsíčně, od 23. 4. 2018 služební příjem 66 400 Kč měsíčně, od 1. 9. 2022 výsluhový příspěvek ve výši 25 266 Kč měsíčně a starobní důchod ve výši 24 580 Kč měsíčně.
6. Žalobce vypověděl, že již rok a půl před jeho převelením do Prahy se ho snažil plukovník J. T. převelet na jinou pozici do Xxx nebo do Xxx xxx, s čímž žalobce z rodinných důvodů nesouhlasil, staral se o svou starou maminku. Ředitel mu dával najevo, že ho zde nechce. Řízení o vydání nového osvědčení o prověření trvalo nezvykle dlouho, žalobce řediteli navrhl, aby mu do doby, než bude mít prověrku, udělil výjimku, což ředitel odmítl. V březnu 2018 mu končila prověrka, ředitel zahájil řízení a převelel ho do Prahy na pozici xxx, s čímž nepřišel do té doby do styku,

připustil, že před tím byl vyrozuměn o volných místech, ukázali mu tabulku, kde byly volné tarifní třídy. Žalobce byl v xxx xxx, nakumulovaly se u něj problémy trvající již roky, jeho stav se vlivem jeho xxx xxx zhoršil, stal se práce neschopným, do Prahy nenastoupilo, pracovní neschopnost ukončil na podzim roku 2018 a požádal o propuštění, neboť neviděl jiné východisko. Okres Zlín je malý okres, byl i členem xxx xxx města Zlín, všichni věděli, je převelen, ptali se ho, co udělal. Od xxx byl ve Zlíně, kromě 5 měsíců, kdy byl převelen do Brna. Měl na starosti asi 300 podřízených. Někteří se mu snažili pomoci, jiní se pošklebovali, u podřízených pocítil změnu v chování v respektu a autoritě, část z nich mu nevěřila, že nic neudělal. Rodina mu pomohla dostat se z xxx problémů, práce o 6 vnuků mu pomohla zapomenout, co se stalo. S manželkou do té doby byli aktivní, jezdili na výlety na dovolenou, na kole. Víc jak rok nikde nebyli, protože byl bez nálady. Převelením do Prahy by došlo ke změně majetkových poměrů, protože neměl však příplatek za vedení, rizikový příplatek byl nižší, nebyl by honorován jako dosahový důstojník a neměl by placeny přesčasové hodiny, rozdíl mu vyšel 15 až 20 000 Kč měsíčně.

7. Jeho manželka vypověděla, že věděla, že se něco děje, žalobce byl velmi xxx rozhozen, ale nechtěl o tom mluvit, nemohli opustit domov, vyústilo to v to, že se rozhodl odejít od policie. V roce 2018 počítal, že půjde tak za xxx xxx roky do důchodu, ve své práci byl spokojený, kolegové ho brali jako slušného člověka. Takové ukončení kariéry nečekal, byl degradován s plukovníka na podplukovníka. Přeložení mělo vliv i na trávení volného času. I když se starají o nemohoucí maminku a tetu, vždy si našli čas trávit ho aktivně (dovolené na kole, tenis), ale žalobce neměl myšlenky jezdit na kole. Kamarádky si všimly, že se něco děje, a ptaly se jí. Mělo to vliv i na finanční situaci rodiny, protože bral nemocenskou, takže měl podstatně méně. Mělo to vliv na jeho xxx zdravotní stav, na druhou stranu více fyzicky pracoval, takže se to vyrovnalo.
8. Žalobce dne 17. 12. 2021 uplatnil u žalované nárok na přiměřené zadostiučinění za vzniklou majetkovou újmu z nezákonného rozhodnutí ve výši 300 000 Kč a zaslání omluvy, s jejímž textem budou seznámení policisté služebně zařazení na Krajském ředitelství policie Zlínského kraje. Žalovaná se dopisem ze dne 9. 6. 2022 žalobci omluvila v žalobcem požadovaném znění a současně bylo vyřízení nároku s omluvou zasláno na vědomí Krajskému ředitelství policie Zlínského kraje a Policejnímu prezidiu České republiky.
9. Po právní stránce soud prvního stupně na věc aplikoval § 5, § 8 odst. 1, 2, § 31a odst. 1, 2 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), dále jen „OdpŠk“ a konstatoval, že na žalobci leží nejen břemeno tvrzení, ale i břemeno důkazní ohledně uvedených atributů odpovědnosti státu, přičemž vznik nemajetkové újmy se neprokazuje přímo (neboť se jedná o stav mysli), ale je třeba prokázat, v jaké situaci se poškozený v důsledku nezákonného rozhodnutí ocitl a poměřit tuto situaci „očima“ každé třetí osoby, zda by se v totožné situaci rovněž cítila poškozena (*srov. náleze Ústavního soudu sp. zn. I ÚS 261/11*).
10. Podmínka existence nezákonného rozhodnutí v podobě rozhodnutí policejního prezidenta ve věcech služebního poměru ze dne 4. 6. 2018 č.j. PPR- 15976-5/ČJ-2018-990131, které bylo rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 25. 11. 2020 pod č.j. 30 Ad 8/2018-117 zrušeno pro nezákonnost, byla splněna.
11. Žalobce tvrdil, že nezákonným rozhodnutím utrpěl nemajetkovou újmu a) na profesním životě, b) na dobrém jméne a osobní cti, c) újmu na psychickém stavu, d) újmu na osobním a rodinném životě a soud žalobce při jednání dne 25. 10. 2022 (č. l. 34) poučil dle § 118a odst. 3 o. s. ř., aby označil k těmto svým tvrzením důkazy.

12. Pokud jde ad b) o újmu na dobrém jméně a osobní cti má soud za to, že žalobce neprokázal, že by rozhodnutí zasáhlo do jeho osobní cti nebo poškodilo jeho dobré jméno, když k tomu nabídl pouze svůj účastnický výslech a výslech manželky, která však nic podstatného k této újmě neuvedla. Pokud jde ad c) újmu na psychickém stavu, soud připouští, že předmětné rozhodnutí mohlo mít vliv na psychiku žalobce, ale žalobce neprokázal, že se jednalo o nadměrnou újmu, větší než pouhou duševní nepohodu spojenou s běžnými životními situacemi. Pokud jde o újmu na osobním a rodinném životě ad d), žalobce vypověděl, že již před přeložením pocítoval zdravotní problémy, které neřešil a začal je řešit až po vydání předmětného rozhodnutí. Žalobce uvedl, že v důsledku nezákonného rozhodnutí přestal jezdit na kole, na dovolenou a na výlety. Za situace, kdy byl žalobce v pracovní neschopnosti, měl problémy s kolenními klouby, lze předpokládat, že k omezení aktivit došlo. Žalobce kromě své účastnické výpovědi a výpovědi manželky, o jejíž věrohodnosti lze s ohledem ke vztahu k žalobci pochybovat, žádné jiné důkazy nenabídl. Žalobce neprokázal, že v důsledku nezákonného rozhodnutí byl zásah do osobního a rodinného života takové intenzity, na základě kterého by žalovanou vyslovená omluva nebyla dostačující formou zadostiučinění.
13. Pokud jde o újmu ad a) na profesním životě, pak obvodní soud vyhodnotil, že odvoláním žalobce ze služebního místa vedoucího Územního odboru Zlín Krajského ředitelství policie Zlínského kraje a převedením na místo vzdálené od bydliště 300 km, na práci, kterou žalobce ve svých xx letech dosud nevykonával, a byla ohodnocena nižším příjmem, je vážným zásahem do práva žalobce na výkon povolání a zadostiučinění poskytnuté žalovanou v podobě omluvy je nedostačující, a je třeba poskytnout žalobci satisfakci peněžní.
14. Základem stanovení odškodnění je srovnání se shodnými, resp. popřípadě obdobnými, případy. Primárně je na žalobci, aby zvolil přesvědčivé srovnání, podle kterého jeho újma z hlediska spravedlnosti není menší než újma jiná, za kterou se přiznává minimálně žalovaná částka. Až v případě, kdy porovnání se shodnými (resp. obdobnými) případy nebylo možné z důvodu, že soud vhodné případy ke srovnání neshledal, je možné přistoupit ke stanovení přiměřeného zadostiučinění bez srovnání, v každém případě ovšem v takové formě a případně výši, aby odpovídalo obecně vnímané spravedlnosti a ekonomické realitě České republiky (*viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 1294/2018 ze dne 1. 8. 2019*).
15. Žalobce jako srovnatelné rozsudky předložil rozsudky, které se týkali náhrady nemajetkové újmy, způsobené zahájením (vedením) trestního stíhání, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozhodnutím trestního soudu, ve většině těchto případů byla jako výše zadostiučinění považována částka 100 000 Kč, vyšší částka byla přiznána v případě, kdy délka trestního řízení trvala přes 5 let, byla medializována, došlo k narušení rodinných vztahů, nebo kdy hrozil nepodmíněný trest odnětí svobody v rozpětí od 2 do 10 let. Soud je ovšem toho názoru, že trestní stíhání má daleko vyšší dopad do osobnostní sféry, nežli přeložení na jiné služební místo. Soud proto považoval jako přiměřené zadostiučinění částku 60 000 Kč, a proto žalobě v této částce vyhověl.
16. O úroku z prodlení z částky obvodní soud rozhodl dle § 1970 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník v platném znění (dále jen „o. z.“), a § 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb. Počátek prodlení je den následující po uplynutí šesti měsíců od uplatnění nároku (§ 15 odst. 1 OdpŠk).
17. Soud zamítl žalobu ohledně povinnosti žalované uveřejnit omluvu na internetových stránkách policie, když má soud za to, že je dostačující přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu, že omluva totožného znění byla zaslána žalobci, a na vědomí též Krajskému ředitelství policie Zlínského kraje a Policejnímu prezidiu České republiky.
18. O nákladech řízení pak soud prvního stupně rozhodl dle § 142 odst. 3 o.s.ř.

19. Proti tomuto rozhodnutí podali odvolání oba účastníci.
20. Žalobce podal odvolání proti výrokům II. a III. a domáhá se toho, aby odvolací soud jeho žalobě zcela vyhověl, nebo napadený rozsudek zrušil. Žalobce souhlasí se zjištěným skutkovým stavem, ale má za to, že soud nezohlednil zjevně účelový charakter postupu ředitele krajského ředitelství policie a následné ignorování rozhodnutí soudu. Má také za to, že i s ohledem na výpovědi žalobce a jeho manželky nezohlednil soud v přiznané částce újmu žalobce dostatečně. Žalobce si je vědom, že neoznačil důkazy (tedy výpovědi některého z kolegů a podobně) a je si vědom, že absence takových svědeckých výpovědí může zhoršit dokazování jeho újmy, má však za to, že svou újmu prokázal svou výpovědí a výpovědí své manželky výpověď. Žalobce byla zcela věrohodná prosta jakýchkoliv zveličování, není důvod tento důkaz ignorovat. Podle žalobce soud bagatelizuje jeho újmu na xxx stavu, neboť byl propuštěn zcela nezákonně a účelově, odkázal na odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 As 404/2020. Závěry soudu o újmě na žalobcově osobním a rodinném životě považuje žalobce za manipulativní, výsměšné a demagogické. Má za to, že soud zaměňuje příčinu a následek. Akcentoval, že celé řízení trvalo od 5. 3. 2018 do 29. 6. 2021 a jen 5-6 měsíců a se trvala jeho pracovní neschopnost, navíc žalobce sám svou pracovní neschopnost považuje za důsledek rozhodnutí ze dne 11. 4. 2018, což rovněž prokázal svou výpovědí.
- Při jednání odvolacího soudu akcentoval, že pro žalobce má požadavek na zveřejnění omluvy větší význam než finanční satisfakce, jen tak se mohou bývalí podřízení a nadřízení dozvědět o výsledku řízení. Ve výši finančního zadostiučinění soud dostatečně nezohlednil účelovost postupu nadřízených policistů, že se jednalo o stejný postup jako v případě Š. a že obvod Xxx je větší než Xxx xxx. K výši satisfakce přiznané p. Š. dodal, že žalobce svou újmu vnímá jako větší a že částka 30 000 Kč není adekvátní.
21. Žalovaná odvoláním napadla výroky I. a IV. a navrhla zrušení rozsudku. Zopakovala, že k dané věci neexistuje jiná soudní judikatura týkající se zadostiučiněním za obdobnou věc, než rozsudky Městského soudu v Praze sp. zn. 11 Co 262/2022 ze dne 21. 9 2022 a sp. zn. 53 Co 434, 435/2022, ze dne 23. 2. 2023. Dále odkázala na rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 2813/2011, který citovala. Přiznání částky 60 000 Kč považuje za rozporuplné zmatečné nepřezkoumatelné. Soud uvedl, že žalobce neprokázal zásah do osobní cti nebo poškození dobrého jména či i jinou psychickou újmu než pouhou duševní nepohodou, neměl za prokázaný zásah do osobního rodinného života takové intenzity, která by nebyla odškodněna již poskytnutou omluvou; přiznání částky 60 000 Kč odůvodnil pouze zásahem do profesního života. Vznik uvedené újmy soud však blíže neodůvodnil. Žalovaná zdůraznila, že rozhodnutí o odvolání a převedení žalobce na jiné služební místo fakticky nikdy vykonána nebyla, neboť nejprve byl žalobce v pracovní neschopnosti a poté byl na jeho žádost do služební poměr ukončen, v důsledku správních rozhodnutí nedošlo ani ke ztrátě zaměstnání. Příčinnou souvislost mezi rozhodnutími služebních funkcionářů a nemajetkovou újmu na profesním životě není dána, i tato zůstala čistě ve formě spekulací, stejně jako hypotetické složky služebního příjmu. Navíc výslech a žalobce a jeho manželky nepředstavují objektivní posouzení zásahu do profesního života žalobce, ty by mohly vyplynout spíše z výslechu příslušníků Policie České republiky, členů xxx xxx města Zlína a podobně, které však žalobce ani přes poučení soudu nenavrhoval. Žalovaná zdůraznila, že v době vydání rozhodnutí služebních funkcionářů vycházela z judikatury Krajského soudu v Brně, reprezentované rozhodnutím sp. zn. 30 Ad 3/2015, podle kterého zánik platnosti bezpečnostní prověrky je nutno pokládat za překážku výkonu konkrétního služebního místa a nedává funkcionáři žádný prostor pro uvážení všech či případné vyčkávaní s odvoláním příslušníka. Až Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku 4 As 404/2020 označil uvedený výklad a mechanický. Zdůraznila, že žalobci se ve skutečnosti služební příjem nesnížil. Žalobce ani nezpochyboval, že součástí spisového materiálu je přehled volných služebních míst policie pro služební hodnost rada, kde není vyžadovaný stupeň utajení důvěrné,

ale že žalobce se v tomto směru v rámci služebního poměru nevyjádřil. Žalovaná považuje odůvodnění napadeného rozhodnutí za nedostatečné s ohledem na srovnávané případy (*viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 2012/2010*).

22. Žalobce k vyjádření žalované uvedl, že to, že žalované a žalobci není relevantní judikatura známa, neznámá, že neexistuje. Rozsudek č. j. 11 Co 262/2002-64 není veřejně dostupný (*pozn. odvolacího soudu: správně má být č. j. 11 Co 262/2022-64 a je veřejně dostupný v ASPI*). Odkázal pak na judikaturu, na kterou odkazoval v předchozích fázích řízení a má za to, že nejpřílehavěji je použitelná judikatura týkající se odškodnění za nezákonné trestní stíhání. Žalobce nesouhlasí s tím, že by rezignoval na svoji povinnost prokázat újmu v procesním životě, protože tato újma plyne ze samotného správního spisu včetně rozsudku č. j. 4 As 404/2020-54, žalobce prokázal újmu v podobě ztráty příjmu a že se jednalo o šikanózní postup služebních funkcionářů. To, že na nové místo žalobce nenastoupil, není pro zhodnocení jeho újmy podstatné, protože nezákonným rozhodnutím byl své funkce zbaven s cílem zbavit se ho zcela, odkázal na „případ Š.“, s tím, že nejde o žádnou hypotetickou ztrátu služebního příjmu. Tvrzení žalované, že postupovala dle § 25 odst. 1 písm. b) služebního zákona je v rozporu se závěrem Nejvyššího správního soudu, odkazuje rovněž na případ Š., kde již krajský soud v rozsudku ze dne 21. 9. 2017 (č. j. 30 Ad 3/2015-161) označil výklad § 25 služebního zákona prováděný žalovanou za mechanický a nesprávný. K výběru míst zopakoval, že žádné z nabízených míst mu nebylo nabídnuto při vydání nezákonného rozhodnutí, žádné se nemohlo rovnat dosavadnímu místu žalobce a každé bylo spojeno s výrazným snížením příjmu. Žalobce na jednu stranu považuje srovnání s jinými případy za dostatečné, ale rozhodnutí o částce 60 000 Kč považuje za nesprávné.
23. Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, dle § 212 a § 212a o.s.ř., a dokazování částečně doplnil rozhodnutími vydanými v obdobných případech (§ 213 odst. 2 a 4 o.s.ř.).
24. Odvolací soud jen poznamenává, že původně žalobce požadoval, aby žalované bylo uloženo prokazatelně seznámit policisty služebně zařazené na Krajském ředitelství policie Zlínského kraje s textem omluvy poskytnuté žalobci dne 9. 6. 2022. Po poučení soudu dle § 43 o. s. ř. pak svůj žalobní požadavek upravil tak, že požaduje zveřejnění omluvy z 9. 6. 2022 na internetové stránce Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Zlínského kraje.
25. Obvodní soud uzavřel, že je dána existence nezákonného rozhodnutí v podobě rozhodnutí policejního prezidenta č.j. PPR-15976-5/ČJ-2018-990131 ze dne 4. 6. 2018 (zrušeného dne 25. 11. 2020), čímž však pominul, že žalobce žádal zveřejnění již poskytnuté omluvy za dvě nezákonná rozhodnutí (z 11. 4. 2018 a z 4. 6. 2018) a finanční satisfakci pouze za újmu vzniklou rozhodnutím ředitele Krajského ředitelství policie Zlínského kraje ve věcech služebního poměru ze dne 11. 4. 2018 č. ZLK-777/2018. To, že v jednom řízení byla vydána dvě rozhodnutí naplňující kritéria nezákonného rozhodnutí ve smyslu § 7 a § 8 OdpŠk, znamená jen to, že je na volbě žalobce, zda bude žádat odškodnění za jedno, druhé, anebo obě. Žalobce pak akcentoval to, že újma mu vznikla právě odvoláním a přeložením (tj. rozhodnutím ze dne 11. 4. 2018 č. ZLK-777/2018, které bylo zrušeno pro nezákonnost rozhodnutím policejního prezidenta ze dne 18. 6. 2021, č. j. PPR-15976-46ČJ-2018-990131 a výslovně jako nezákonné rozhodnutí označil právě rozhodnutí z 11. 4. 2018, viz strana 6 žaloby, bod (1) vytučněný text; obsah žaloby má pak oporu i v postupu žalobce, který svůj nárok uplatnil u žalované výzvou z 17. 12. 2021. Soud je pak požadavkem žalobce vázán (§ 153 odst. 2 o. s. ř. *a contrario*).
26. Obecně pak lze konstatovat, že k tomu, aby byla založena odpovědnost státu za škodu podle OdpŠk, je nutno, aby byly současně naplněny následující podmínky: 1) existence odpovědnostního titulu (tj. nezákonného rozhodnutí nebo nesprávného úředního postupu), 2) vznik škody a 3)

příčinná souvislost mezi odpovědnostním titulem a vzniklou škodou; je pak procesní povinností žalobce prokázání kumulativního naplnění všech uvedených podmínek. Újma na straně poškozeného se nepresumuje, ale musí být prokázána, není-li zjevné, že by stejnou újmu utrpěla jakákoliv osoba, která by byla danou skutečností postížena, a šlo by tedy o notoriету, kterou dokazovat netřeba (*srov. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 15. 3. 2012, sp. zn. 30 Cdo 255/2009, ze dne 3. 7. 2012, sp. zn. 30 Cdo 428/2011*).

27. Zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou nezákonným rozhodnutím se poskytuje podle § 31a odst. 2 OdpŠk, jenž je normou s relativně neurčitou hypotézou, která není stanovena přímo právním předpisem, a jenž tak přenechává soudu, aby podle svého uvážení v každém jednotlivém případě vymezil sám hypotézu právní normy ze širokého, předem neomezeného okruhu okolností.
28. Dále platí, že soud musí při úvaze o přiměřenosti navrhované satisfakce za nemajetkovou újmu vzniklou na osobnosti fyzické osoby především vyjít jak z celkové povahy, tak i z jednotlivých okolností konkrétního případu, musí přihlídnout např. k intenzitě, povaze a způsobu neoprávněného zásahu, k charakteru a rozsahu zasažené hodnoty osobnosti, k trvání i vlivu vzniklé nemajetkové újmy pro postavení a uplatnění postižené fyzické osoby ve společnosti apod. (*srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. 2. 2007, sp. zn. 30 Cdo 2206/2006*). Vycházet je přitom třeba z principu proporcionality tak, že soud porovná částky této náhrady přisouzené v jiných případech, a to nejen obdobných, ale i dalších, v nichž se jednalo o zásah do jiných osobnostních práv, zejména do práva na lidskou důstojnost. Jinými slovy způsobem, jak lze dosáhnout relativně spravedlivého vyčíslení výše reálné náhrady, je zohlednění částek přiznaných v jiných srovnatelných řízeních, současně při respektování předem jasných a pevných kritérií (*srov. náleží Ústavního soudu ze dne 22. 12. 2015, sp. zn. I. US 2844/14*). Princip proporcionality je potřeba použít tak, že soud porovná částky této náhrady přisouzené v jiných případech, a to nejen v obdobných (které se s projednávanou věcí v podstatných znacích shodují), ale i v dalších, v nichž se jednalo o zásah do jiných osobnostních práv (*srov. obdobně rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 9. 2015, sp. zn. 30 Cdo 1747/2014, uveřejněný ve Sbírce rozhodnutí pod publikačním číslem 67/2016, nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. 4. 2021, sp. zn. 25 Cdo 2422/2019, uveřejněný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod publikačním číslem 6/2022*).
29. Forma a případná výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti, tedy její přiznání je nad rámec konstatování porušení práva namísto pouze tehdy, jestliže by se z hlediska obecné slušnosti poškozenému satisfakce skutečně mělo dostat. Též zde bylo konstatováno, že výše přiznaného zadostiučinění by se neměla bez zjevných a podstatných skutkových odlišností konkrétního případu podstatně odlišovat od zadostiučinění přiznaného v případě skutkově obdobném. Významnější odchylka je v tomto směru možná jen tehdy, bude-li též soudem řádně a přesvědčivě zdůvodněna. K upřesnění výše uvedených závěrů došlo *rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 16. 9. 2015, sp. zn. 30 Cdo 1747/2014, uveřejněným pod číslem 67/2016 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek*, jímž bylo doplněno, že výše zadostiučinění přiznaného podle § 31a odst. 2 OdpŠk na náhradě nemajetkové újmy způsobené trestním stíháním, které skončilo zproštěním obžaloby nebo zastavením, musí odpovídat výši zadostiučinění přiznaného v případech, které se s projednávanou věcí v podstatných znacích shodují; významnější odchylka je možná jen tehdy, bude-li soudem řádně a přesvědčivě zdůvodněna.
30. Posouzení okolností, za nichž k újmě došlo, zahrnuje jak zhodnocení počínání samotného poškozeného, tak i případných dalších skutečností, které mohly nezávisle na zásahu samotném jeho účinek zvýšit či snížit (např. medializace případu). Poškozený je povinen tvrdit a prokazovat i vznik nemajetkové újmy, resp. uvádět skutečnosti, na jejichž základě bude možno podle zákonem stanovených kritérií posoudit vznik a rozsah újmy (*srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. čerma 2011, sp. zn. 30 Cdo 1684/2010, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 5. března 2009, sp. zn. 30 Cdo 2290/2007, rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. března 2010, sp. zn. 2555/2010, rozsudek Nejvyššího*

soudu ze dne 27. června 2012, sp. zn. 30 Cdo 2813/2011, uveřejněný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 122, ročník 2012).

31. K níže popsaným srovnávacím materiálům odvolací soud zdůrazňuje, že nemajetková újma vzniklá „nezákonným trestním stíháním“ zasahuje v podstatě stejné hodnoty osobnosti, jako zde odškodňovaná újma, avšak újmu vzniklou trestním stíháním - zejména v situaci, kdy došlo ke zproštění dle § 226 písm. a/ trestního řádu, který je zpravidla důvodem pro nejintenzivnější naplnění nemajetkové újmy - je obecně nutno považovat za svým charakterem mnohem intenzivnější do všech hodnot osobnosti, než újmu vzniklou nezákonným rozhodnutím o odvolání a přeložení Za notorieta pak odvolací soud považuje to, že zvláště negativní následky na osobnost fyzické osoby má, pokud je „nezákonně trestně stíhán“ policista a rovněž tak, že vazební stíhání zvyšuje obecně intenzitu takto vzniklé újmy.

Ke srovnávaným případům provedeným již před soudem prvního stupně:

32. Žalobce jako případ ke srovnání označil řízení vedené u Okresního soudu v Pardubicích pod sp. zn. 8 C 167/2018, kde se žalobkyně domáhá nemajetkové újmy ve výši 1 500 000 Kč za to, že měla být od 10/2014 do 3/2015 vystavena ponižujícímu zacházení a soustavně vyvíjenému psychickému tlaku. Pomine-li odvolací soud naprosto abstraktní tvrzení, která nelze porovnat se zdejším skutkem, tak podle veřejně přístupných zdrojů tato věc nebyla prozatím rozhodnuta, a jedná se tak věc zcela nepoužitelnou pro rozhodnutí v této věci (*viz* <https://infosoud.justice.cz/InfoSoud/public/search.jsp>).
33. Ve věci sp. zn. 11 C 19/2014 bylo tamnímu žalobci přiznáno zadostiučinění za nemajetkovou újmu celkem 150 000 Kč (včetně částky již vyplacené žalovanou), odvolací rozsudek č. j. 15 Co 395/2015 sám žalobce uvedl, že újma tamního žalobce byla mnohem zásadnější tamní žalobce – vedoucí policista - byl trestně stíhán bez relevantních důkazů pro zneužití pravomoci veřejného činitele, jeho kauza byla medializována, byl postaven mimo službu; uvedený rozsudek byl tak vydán v jiných skutkových kulisách a rozhodně nepodporuje žalobní požadavek. Tamní poškozený (v době zahájení trestního stíhání 52 let) byl rovněž vedoucí územního odboru u policie, trestní stíhání pro zneužití pravomoci veřejného činitele trvalo téměř 2 roky, žalobce byl po tuto dobu zproštěn výkonu služby a po skončení trestního stíhání (§ 226 písm. a/ trestního řádu) se na své místo vrátil. Trestní stíhání mělo zásadní a devastační zásah do osobního života žalobce, byl nejvýše postavený policista v okrese, veřejně známý a veřejností sledovaný, věc byla medializována na regionální i celostátní úrovni velmi tendenčně a to takovým způsobem, že čtenáři vůbec neuvěřili v nevinu žalobce. U žalobce se objevily zdravotní problémy, ukryval se před veřejností na chalupě, po několik dnů ani nevycházal z domu, žil v nejistotě, rovněž jeho manželka musela čelit podezírání ze strany nadřízených i policie, zaměstnání manželky prověřovala policie, což se projevilo na jejím zdravotním stavu. Trestní stíhání zasáhlo i syna žalobce, rovněž policistu., v celé rodině panovala nervozita. Žalobce musel odevzdat i zbrojní průkaz a lovecké zbraně, nemohl se myslivosti ani posilování (nebot' by potkával ostatní policisty), bylo s ním zahájeno řízení o odnětí bezpečnostní prověrky u NBÚ, měl finanční problémy, v neveřejných evidencích je údaj o trestním stíhání dostupný, žalobce jej musí uvádět i v žádosti o bezpečnostní prověrky i víza, zhoršuje mu i možnost služebního postupu, což ho handicapuje. Zvýšení újmy bylo shledáno rovněž v tom, že žil na malém městě. Podstatný rozdíl mezi tímto případem a posuzovanou kauzou je právě v tom, že tam stíhaný policista byl stíhán za trestnou činnost související s jeho prací u policie, řízení probíhalo kratší dobu, některé jeho účinky stále přetrvávají, trestní stíhání mu způsobilo finanční problémy, nesměl se věnovat myslivosti.
34. To, že srovnávání odškodnění za nezákonné odvolání a přeložení (tedy jednorázové rozhodnutí) a za opakované zveřejňování nepravdivých informací v bulvárním deníku je zcela nesouměřitelné, vysvětlil již obvodní soud.

35. Ve věci sp. zn. 19 Co 421/2014 (výše satisfakce 100 000 Kč) byl žalobce po necelých dvou letech od zahájení trestního stíhání dle § 226 písm. a/ trestního řádu zproštěn obžaloby pro zneužití pravomoci úřední osoby, nezákonné trestní stíhání znamenalo zásadní devastující zásah do jeho osobního, rodinného a profesního života, protože pracoval v pozici jednoho z nejvýše postavených policistů v okrese Znojmo, trestní stíhání bylo provázáno medializací a v různých evidencích má vyznačeno, že byl obžalován pro trestný čin, přestože byl obžaloby zproštěn. Veřejnost si na něj učinila negativní názor, což se projevilo v postoji policistů i kolegů. Tento případ je shodný s projednávanou kauzou v tom, že byl zasažen policista ve vysoké funkci, dopad trestního stíhání do všech sfér jeho života však byl zásadnější a některé účinky stále přetrvávají, navíc v době zahájení trestního stíhání mu bylo 40 let, takže trestní stíhání mělo na profesní kariéru větší dopad než u žalobce v důchodovém věku.
36. Věc sp. zn. 12 Co 130/2015 (výše satisfakce 300 000 Kč) se týkala znalkyně stíhané 13 měsíců pro nepravdivý znalecký posudek a její kauza byla silně medializována, zproštěna byla dle § 226 písm. a/ trestního řádu, její újma byla zvýšena tím, že bydlí na malé vesnici, kde se obyvatelé dobře znají, u žalobkyně byla poškozena profesní pověst a to na celostátní úrovni, ubyli jí zadavatelé posudků z oblasti veřejné sféry., žalobkyně se psychicky hroutila a byla medikována, lidé v místě bydliště jí nadávali, poničili osobní auto, vztahy se doposud neurovnaly. Srovnávaný případ je podobný je existencí nezákonného rozhodnutí, jinak se obě kauzy zcela zásadně liší zejména dopady trestního stíhání do všech stránek života žalobkyně, v konkrétních osobních útocích na její osobu, které bylo v době zahájení trestního řízení 50 let (a byla tedy na vrcholu kariéry).
37. Žalobce se pak dovolává i srovnání s mediálně známým případem vysoce postaveného vojáka – věc vedena u odvolacího soudu pod sp. zn. 69 Co 302/2016, žalobce obdržel celkem 875 000 Kč. Podstatné jsou však rozdíly – trestní stíhání souviselo s profesí vojáka (trestní sazba 5 – 12 let, poté překvalifikováno), trvalo 5 let a 10 měsíců, po celou dobu byl tamní žalobce postaven mimo službu, trestní stíhání ho zastihlo na vrcholu pracovních schopností s výhledem možného dalšího hodnostního i kariérního postupu, což nezákonné trestní stíhání zcela utřalo, žalobce se stal depresivní, rozpadlo se mu manželství, jeho syn se léčil s rakovinou, z důvodu nedostatku finančních prostředků byl nucen rozprodávat majetek, bylo mu umožněno po téměř 7 letech vrátit se na původní místo. Nelze než opět konstatovat, že újma tamního žalobce byla ve všech směrech intenzivnější a horší než újma vzniklá žalobci v tomto případě, který byl postižen „pouze“ odvoláním a přeložením a to navíc na sklonku své kariéry, když už spontánně uvažoval o odchodu do důchodu.

Ke srovnávaným případům provedeným odvolacím soudem:

38. Lze poukázat na řízení vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 58 Co 303/2018 bylo žalobci přiznáno 80 000 Kč (20. 9. 2018) jako satisfakce za nezákonné trestní stíhání pro trestný čin loupeže podle § 173 odst. 1, 2 písm. c) trestního zákoníku a nedovoleného ozbrojování podle § 279 odst. 1, 2 trestního zákoníku. Trestní stíhání probíhalo 4 roky a 8 měsíců, z čehož 623 dnů byl tamní žalobce stíhán vazebně. Tamní žalobce byl celkem třikrát odsouzen a po posledním kasačním zásahu odvolacího soudu byl obžaloby zcela zproštěn. Tamní žalobce byl v době zahájení trestního stíhání stár 25 let, byl osobou bezúhonnou a netrestanou, byl zjištěn dopad do jeho osobní sféry, trestní stíhání zastavilo slibně nastartovanou sportovní kariéru žalobce, nebylo však zcela vyloučeno, že by se jednou ke sporu nemohl vrátit. Jeho nejbližší vztahy nebyly narušeny, ale výrazně se mu zmenšil okruh přátel, o tomto případě bylo informováno na internetu včetně uvedení jména žalobce. V případě srovnávaného případu byl zásah do všech životních sfér žalobce mnohem horší – byl omezen dokonce i na osobní svobodě po dobu téměř dvou let, opakovaně

odsouzen, trestní řízení také trvalo déle, a navíc trestní stíhání bylo spojené s výkonem vazby a s hrozbou trestu 5 až 12 let, tamní poškozený byl zasažen v mnohem nižším věku a jeho kauza byla medializována.

39. Odvolacímu soud jsou pak z vlastní činnosti známa i další odškodňovací řízení za „nezákonné trestní stíhání“. Ve věci sp. zn. 69 Co 103/2018 byla tamnímu žalobci (osoba veřejně známá, bývalý policista ve vysoké funkci, v době zahájení trestního stíhání 48 let) přiznána satisfakce 350 000 Kč (nad rámec 150 000 Kč vyplaceného žalovanou) za nezákonné trestní stíhání jako účastníka zločinecké skupiny pro zvláště závažné zločiny vydírání, zneužití pravomoci veřejného činitele a přijetí úplatku, trestní stíhání trvalo 3 roky, žalobci hrozilo 12 let odnětí svobody a 93 dnů byl ve vazbě, trestní řízení znamenalo profesní likvidaci žalobce, od policie byl propuštěn a stal se nezaměstnaným a prakticky nezaměstnatelným, protože trestní řízení provázela silná medializace, mediální výstupy jsou stále dohledatelné, trestní stíhání mu způsobilo zdravotní a finanční problémy, trestní stíhání žalobce mělo dopad i na jeho manželku a dceru. Újma tamního žalobce byla ve všech směrech intenzivnější a horší než újma vzniklá žalobci v tomto případě, který byl postižen „pouze“ odvolání a přeložením, a to navíc na sklonku své kariéry, když už spontánně uvažoval o odchodu do důchodu.
40. Ve věci sp. zn. 53 Co 33/2019 tamní žalobce obdržel zadostiučinění 100 000 Kč za nezákonné trestní stíhání, žalobce byl policista a byl stíhán pro zneužití pravomoci veřejného činitele, trestní stíhání trvalo 1,5 roku, v trestním řízení byl dvakrát zprošťující rozsudek zrušen, hrozilo mu, že bude muset vrátet školné za studium na Policejní akademii, trestní stíhání mu způsobilo finanční problémy, někteří kolegové stáli za ním, někteří zastávali názor, že se trestného činu dopustil, i při následném hledání pracovního zařazení byl konfrontován s tím, že byl trestně stíhán, nezákonné trestní stíhání mělo dopady do rodinné sféry.
41. Nejpodobnějšími případy jsou věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 7 pod sp. zn. 12 C 203/2021 a sp. zn. 52 C 323/2018.
42. Obvodní soud pro Prahu 7 rozsudkem ze dne 10. 5. 2022, č. j. 12 C 203/2021-44 zamítl žalobu na zaplacení odškodnění nemajetkové újmy ve výši 100 000 Kč, protože jako odpovídající forma satisfakce byla shledána omluva. Tamní žalobce (policista) byl uznán vinným ze spáchání kázeňského přestupku a byl mu uložen trest odnětí služební hodnosti, odvolací instance toto rozhodnutí potvrdila a v návaznosti na to byl žalobce propuštěn ze služebního poměru, správní soud zrušil rozhodnutí odvolací instance a následně bylo zrušeno i rozhodnutí o přestupku (a řízení bylo zastaveno). Žalobce byl nezaměstnaný, nebyla mu přiznána ani podpora v nezaměstnanosti, v té době splácel hypotéku. Městský soud v Praze uvedený rozsudek změnil a žalobci přiznal odškodnění ve výši 10 000 Kč rozsudkem ze dne 21. 9. 2022, č. j. 11 Co 262/2022-64 s odůvodněním, že ztráta zaměstnání je samo o sobě vážným zásahem do života, takže každá osoba v postavení žalobce by takto vzniklou újmu pocítovala jako značnou. Ostatní tvrzení žalobce neprokázal (nabídl k nim jen vlastní výpověď). Tato kauza se tedy liší jednak věkem žalobce (ročník xxx), které mu bylo znemožněno pracovat u policie, jednak tím, že přímo nezákonným rozhodnutím jeho služební poměr zanikl, dále tím že zůstal zcela bez jakéhokoliv příjmu, a navíc zatížen hypotékou. Podobný je pak v tom, že se jedná o nezákonné rozhodnutí vydané v rámci policejní hierarchie.
43. Obvodní soud pro Prahu 7 rozsudkem ze dne 15. 9. 2022, č. j. 52 C 323/2018-218 přiznal tamnímu žalobci jednak omluvu formou dopisu a jednak relutární satisfakci 90 000 Kč, jedná se právě o žalobcem zmiňovanou „kauzu Š.“, za odvolání tamního žalobce (o 9 let mladšího, pracujícího u policie od roku 1986) z místa vedoucího v Xxx xxx a přeložení do Prahy ze dne 10. 4. 2015 na pozici řadového policisty, odůvodněné tím, že tamní žalobce neměl osvědčení od NBÚ, rozhodnutí

bylo zrušeno pro nezákonnost správní soudem dne 21. 9. 2017, žalobce si poté stěžoval na průtahy a policejní prezident rozhodnutím ze dne 5. 12. 2017 rozhodnutí z 10. 4. 2015 zrušil. Tamní žalobce do Prahy skutečně dojížděl 2 a $\frac{3}{4}$ roku, byl odloučen od své rodiny, byl stejně jako zdejší žalobce degradován na podplukovníka, došlo ke zhoršení jeho vztahů s manželkou a dcerami, při cestování ztrácel spoustu času, byla mu ztížena dostupnost lékařských služeb, byla mu snížena hodnota. V rámci odškodňovaného řízení byly shledány průtahy, za které se žalovaná omluvila. Tamní žalobce tvrdil, že byl obětí bossingu, přičemž poukazoval i na kauzu zdejšího žalobce soud zjistil, že již v roce 2013 se tamní žalobce stal obětí nátlaku ze strany nadřízených, ale nešlo o bossing. Odvolací soud rozsudkem ze dne 23. 2. 2023, č. j. 53 Co 434, 435/2022-33 snížil relativní satisfakci o 60 000 Kč, tj. na 30 000 Kč. Žalovaná se dovolávala toho, že následně se tamní žalobce dopouštěl kázeňských přestupků ústících až v jeho propuštění, ale městský soud vysvětlil, že následně vedená kázeňská řízení nemohou být nijak zohledňována a výši finanční satisfakce odůvodnil právě útrapami spojenými s odloučením od rodiny v důsledku dojíždění do zaměstnání vzdáleného 300 km. Podobnost případů je v tom, že oba zastávali stejný post, v obou případech se jednalo principiálně stejná nezákonná rozhodnutí. Újma p. Š. je však mnohem intenzivnější a razantnější nejen proto, že jeho služební poměr trval i po zrušení rozhodnutí pro nezákonnost, ale že fakticky musel roky dojíždět na pracoviště do Prahy, byl mladší než žalobce.

44. Ze srovnávacích kauz lze také uzavřít, že žalobce vskutku netvrdil žádné jiné ani intenzivnější zásahy do své osobní sféry než ty, které se obecně pojí s tímto typem nezákonného rozhodnutí, a než ty, které byly odškodňovány i v uvedených případech (*srov. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 2865/2018, ze dne 20. 1. 2016*).
45. Výpověď žalobce zahrnuje pouze obvyklé a zcela obecné stezky, není v ničem konkrétní (neobsahuje žádná jména, žádné konkrétní skutky – např. shora zmíněná znalkyně popisovala poškození auta apod.), navíc se jedná pouze o popis jeho subjektivních pocitů, nikoliv o popis konkrétních projevů chování individualizovaných lidí. V porovnávaných kauzách bylo obecně zmiňováno, že ani zproštění obžaloby neočistilo zcela jméno poškozených u všech kolegů; tj. pošklebování se některých lidí je obecný projev toho, že žádný člověk není pozitivně vnímán vždy všemi svými kolegy a podřízenými a existence výhrad jedinců vůči nadřízeným osobám je zcela běžná, nejedná se tedy o nic, co by újmu poškozených zvláště navyšovalo a mělo by být nad rámec výše satisfakce vyplývající se srovnání zvláště zohledňováno jako důvod pro vyšší zadostiučinění.
46. Tvzení žalobce o šikaně nebyla prokázána, sám žalobce tvrdil a prokazoval, že jeho nadřízení jej pravidelně odměňovali, ostatně žalobce jiný projev šikany než to, že byl nezákonně odvolán/přeložen, ani netvrdil. Varianta šikany na pracovišti, které se dopouští na svém podřízeném nadřízený pracovník, se označuje termínem **bossing**. Jde o chování vedoucího, které poškozují podřízeného před jeho kolegy, znesnadňuje či znemožňuje mu jeho práci a postupně se stupňuje. Tato šikana zhoršuje vztahy na pracovišti a zvyšuje kult osobnosti vedoucích. V projednávaném případě se však jednalo o jednorázové rozhodnutí, potvrzené odvolacím orgánem, jeho podstatou bylo vyřešení právní otázky. Nezákonnost rozhodnutí je založena na závěru, že „nebyly splněny podmínky pro odvolání žalobce z dosavadního služebního místa podle § 25 odst. 1 písm. b) zákona o služebním poměru, neboť z uvedených důvodů toto ustanovení nebylo možné s ohledem na jeho účel, smysl a vztah k dalším zákonným ustanovením i ústavním principům použít“. Z obsahu spisu vyplynulo, že se ze strany žalované (resp. policejního prezidenta) jednalo o nesouhlas s tímto právním názorem ohledně výkladu § 25 služebního zákona, jehož přezkumu/změny chtěl dosáhnout podáním kasační stížnosti, v čemž však odvolací soud projev bossingu neshledává, navíc šikana na pracovišti ve vztahu k žalobci nebyla od 1. 11. 2018 ani možná s ohledem na skončení jeho služebního poměru.

47. Pokud se žalobce domáhal navýšení za to, že policie postupovala při jeho odvolání a přeražení účelově, tak odvolací soud zdůrazňuje, že byly formální zákonné podmínky splněny, ale správní soudy nepřisvědčily výkladu § 25 služebního zákona tak, jak byl proveden v napadených rozhodnutích. Rozhodnutí správních soudů ve věci Š. se argumentačně týkalo jiné situace, kdy odvolací orgán již měl k dispozici před svým rozhodnutím potvrzení o prověrce, ale nepřihlédl k němu (viz bod 66. odůvodnění rozsudku Krajského soudu v Brně č. j. 30 Ad 8/2018-117). Navíc případná účelovost postupu nadřízených policistů je zohledněna právě tím, že zdejší soud při odškodnění újmy žalobce vychází též ze satisfakce poskytnuté p. Š., o kterém žalobce sám uvádí, že k jeho odvolání došlo za podobných okolností.
48. Odvolací soud také nepovažuje žalobce dostatečně odborně erudovaného proto, aby určoval a prokazoval lékařské příčiny blíže neidentifikované nemoci svou vlastní výpovědí. Žalobce i jeho manželka uvedli, že žalobce měl dlouhodobé neřešené zdravotní problémy. To, že se je rozhodl řešit právě v době, kdy by musel dojíždět do Prahy, pak není důvodem pro zvýšení či snížení satisfakce, když ani odvolací soud nepochybuje o tom, že odvolání a přeražení se odrazilo na psychickém stavu žalobce (v intenzitě a podobě jako u ostatních osob v jeho pozici).
49. Žalobce tvrdí obecný negativní dopad do rodinných vztahů, avšak současně dodává, že pečoval o dvě přestárlé osoby a odchod od policie mu umožnil trávit více času s 6 vnoučaty, což mělo pozitivní vliv na rozvoj vztah s nimi., což nepodporuje jeho tvrzení o zásahu do rodinného života.
50. Manželka žalobce pak vypověděla, že veškeré informace ohledně jeho práce čerpala výlučně od manžela, jedná se tedy jen tvrzení žalobce předávaná soudu jinou formou (zprostředkovaný důkaz). Navíc manželka vypověděla, že nepohoda žalobce vyústila v jeho rozhodnutí odejít od policie (tj. 9/2018). Ostatně ani výpověď manželky nebyla konkrétní a odvolací soud tak zcela souhlasí s tím, že žalobce neprokázal vznik újmy jiné, než by v daném případě vznikla každému. To, že se jí kamarádky ptaly na důvody odchodu manžela od policie, odvolací soud považuje za běžnou součást komunikace na této úrovni mezilidských vztahů a neshledává v tom důvody pro prohloubení újmy žalobce, a tudíž ani navýšení satisfakce.
51. Rozhodnutí o odvolání žalobce a jeho převedení nezpůsobilo zánik služebního poměru žalobce. Z obsahu provedené dokazování vyplynulo, že žalobce zvažoval odchod do důchodu za 2 až 3 roky a rozhodnutí o předložení toto rozhodnutí jen uspíšilo, přičemž při zvažování svých možností žalobce vzal v potaz i svou rodinnou situaci – tj. péči o 2 přestárlé osoby, péči o vnoučata apod. Jinými slovy – skončení služebního poměru není v příčinné souvislosti s nezákonným rozhodnutím; skončení služebního poměru je důsledek pouze vlastního rozhodnutí žalobce, který byl k tomuto rozhodnutí motivován mimo jiného i nezákonným rozhodnutím.
52. Pokud žalobci vznikla v souvislosti s nezákonným rozhodnutím nějaké majetková škoda, tak tu žalobce mohl požadovat, jedná se o samostatný nárok. Neschopnost tento nárok vyčíslit, případně prokázat samotný základ tohoto nároku, nelze obcházet tím, že tvrzenou škodu si žalobce zahrne do své nemajetkové újmy, jedná se o zcela samostatné nároky. Odvolací soud pak souhlasí s tím, že se jednalo o výpočty zcela obecné bez znalosti toho, zda na novém pracovišti byly v daném období poskytovány nějaké příplatky, odměny, apod. Výpočet žalobce je tak skutečně jen hypotetický. Navíc – pokud jde o období pracovní neschopnosti, již bylo vysvětleno, že žalobce není způsobilým důkazním prostředkem pro prokázání příčinné souvislosti mezi nezákonným rozhodnutím a jeho blíže nespecifikovanou nemocí; pro následující období pak je rovněž příčinná souvislost přetržena tím, že žalobce se rozhodl ukončit svou práci u policie. Navíc z provedené dokazování vyplynulo, že zdejší žalobce se ani pod vlivem odvolání a přeložení neocítl v existenční nouzi (vznikl mu již nárok na výsluhový příspěvek a starobní důchod).

53. Postupu soudu prvního stupně nelze nic vytknout ani ve vztahu k použití ustanovení § 118a o.s.ř., neboť ze spisu je zřejmé, že se žalobci se dostalo řádného poučení o tom, ohledně kterých tvrzení neunáší důkazní břemeno, včetně poučení, že pokud tyto skutečnosti neprokáže, nebude ve sporu úspěšný. Odvolací soud se ztotožnil se závěrem soudu prvního stupně, že žalobce ohledně tvrzení, k jejichž prokázání byl vyzván, důkazní břemeno neunesl. Motivace, proč se žalobce rozhodl rezignovat na unesení důkazního břemene (přes poučení dle § 118a odst. 3 o.s.ř., které se mu dostalo od soudu prvního stupně), nejsou relevantní. Skutečnost, že účastník nechce nebo nemůže přes poučení soudu označit další důkazní prostředky, nemůže jít k tíži nikoho jiného než takového účastníka řízení. Námitka žalobce, že svědci by mohli být za svou výpověď postiženi, je jednak spekulativní a jednak navíc předjímá obsah výpovědi, která vůbec nebyla učiněna.
54. Pokud pak žalobce uvedl, že vnímá svou újmu větší, než újmu p. Š., tak nepochybuje o tom, že každý poškozený vnímá vlastní újmu intenzivněji než újmu jiných poškozených, avšak toto není důvod pro navyšování újmy. Pokud žalobce tvrdí, že jeho újma je větší, protože policejní obvod Xxx je větší než policejní obvod Xxx xxx, tak odvolací soud nevidí přímou souvislost mezi velikostmi obvodů, pokud by taková premisa platila, muselo by být odškodňování lidí z velkoměst vyšší než lidí z vesnice. Naopak v níže srovnávaných případech však bylo vysvětleno, že újmy poškozených žijící v malé obci je naopak horší, neboť vztahy v malých lokalitách jsou intenzivnější. Odvolací soud proto neshledal důvod pro navýšení založený na srovnání velikosti pracovišť. Ostatně – žalobce pracuje s tímto kritériem poněkud účelově, neboť chce jednak zohlednit, že okres Zlín je malý a současně velký.
55. Při hodnocení významu nezákonného rozhodnutí na žalobce pak nelze pominout, že samo řízení o odvolání/přeložení sice trvalo od 5. 3. 2018 do 29. 6. 2021, ale již od 1. 11. 2018 byl výsledek tohoto řízení pro žalobce z profesního hlediska zcela irelevantní (a navíc z výpovědi manželky vyplynulo, že nejintenzivněji vnímal žalobce zásah do své osobnosti právě před svým ukončením služebního poměru). Nutno také zdůraznit, že odvolání/přeložení ze služebního místa z důvodu, že NBÚ včas nerozhodl o udělení prověrky, v sobě nemá prvek společensky odsouzeníhodného jednání ze strany poškozeného (jako je to v případě trestních stíhání).
56. K výtce žalobce ohledně údajné bagatelizaci dopadů nezákonného rozhodnutí do osobnostní sféry žalobce, odvolací soud poznamenává, že se fakticky jedná o hodnotící úsudek odvíjející se od nesouhlasu žalobce se závěrem soudu prvního stupně o neunesení důkazního břemene, resp. s vyšší satisfakce. Je nutno připomenout, že satisfakce ve finanční formě má subsidiární charakter a již samo přiznání peněžní částky je výrazem toho, že soud považuje újmu vzniklou žalobci za natolik vážnou, že k její úplné kompenzaci nepostačovala omluva.
57. Lze také konstatovat, že sám žalobce se dovolává toho, jak pozitivní účinky měla odůvodnění rozhodnutí správních soudů v jeho věci, takže též rozhodnutí krajského soudu znamenalo pro žalobce určitou morální satisfakci, která sice byla kalena neochotou policejního orgánu bezprostředně rozhodnout dle závazného právního názoru vyjádřeného v kasačním rozhodnutí správního soudu, ale další vývoj (rozhodnutí ministra vnitra a následně i Nejvyššího správního soudu) dal žalobci za pravdu. Odvolací soud zdůrazňuje, že neshledává žádnou šikanu ani v tom, že policejní prezident se zdráhal zrušit rozhodnutí z 11. 4 2018 před tím, než bude názor správního soudu přezkoumán Nejvyšším správním soudem; tento postup hodnotí jako sverpé setrvávání na vlastním úsudku a jeho nežádoucí existenci zohlednil při úvaze o délce trvání zásahu.
58. Omluva je uznávaným satisfakčním právním prostředkem ke zmírnění následků dotčení osobnostních práv fyzické osoby. *V rozsudku ze dne 11. 1. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2357/2010, uveřejněném ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 57/2012 (dále jen „R 57/2012“), dospěl Nejvyšší soud ohledně kompenzačního významu omluvy (jakožto satisfakčního prostředku v § 31a odst. 2 OdpŠk*

sice výslovně neuvedeného, přesto však i v poměrech o. z. nepochybně aplikovatelného – viz např. náleží Ústavního soudu ze dne 1. 6. 2010, sp. zn. I. ÚS 904/08).

59. Pokud jde o formu omluvy, tak soud při úvaze o přiměřenosti navrhované morální satisfakce musí především vyjít z celkové povahy i z jednotlivých okolností konkrétního případu (musí přihlídnout např. k intenzitě, povaze a způsobu neoprávněného zásahu, k charakteru a rozsahu zasažené hodnoty osobnosti, k trvání i šíři ohlasu vzniklé nemajetkové újmy pro postavení a uplatnění postižené fyzické osoby ve společnosti apod.). Neshledá-li soud, že žalobcem požadovaná forma zadostiučinění je objektivně s ohledem na okolnosti posuzované věci přiměřená, respektive postačující a tím i účinná, pak v těchto případech nelze požadovanou satisfakci poškozenému přiznat, a žalobu je proto třeba zamítnout (srov. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 1638/2020, ze dne 31. 5. 2022).
60. Odvolací soud výše vysvětlil, že významnější negativní zásah do rodinného života zjištěn nebyl. Žalobce v oblasti svého dobrého jména, osobní cti, psychického stavu, profesního a osobního života neutrpěl žádnou specifickou újmu jinou, než by pocíťoval na jeho místě každý, ostatně žalobce ve skutečnosti žádnou takovou vyšší újmu ani netvrdil, jak vyplývá zejména při srovnání s obdobnými případy; reálné negativní finanční dopady pak s ohledem na zjištěný skutkový stav nezákonná rozhodnutí rovněž neměla. Odvolací soud souhlasil s tím, že nejintenzivnější zásah byl zjištěn do jeho profesního života, neboť v důsledku nezákonného rozhodnutí byl žalobce odvolán z místa vedoucího, degradován a přesunut na vzdálené pracoviště s nižší mírou zodpovědnosti a v oboru, kterému se žalobce nevěnoval (což však nastalo i v důsledku toho, že žalobce nereflektoval na nabídku odpovídajících volných míst), avšak od 1. 11. 2018 již žalobce z důvodu vlastního rozhodnutí nebyl policistou a tím negativní účinky na jeho profesionální život pominuly.
61. Ke zmírnění následku újmy způsobené nezákonným rozhodnutím pak nepochybně přispěl rozsudek správního soudu a rovněž fakt, že již v rámci předběžného uplatnění nároku žalovaná žalobci poskytla satisfakce ve formě omluvy (tedy včas a ve znění požadovaném žalobce, což rovněž újmu žalobce snižuje). Žalovaná prokázala, že o způsobu vyřízení žádosti žalobce o odškodnění (včetně poskytnuté omluvy) informovala Krajské ředitelství policie Zlínského kraje a Policejní prezidium České republiky, tedy původce obou nezákonných rozhodnutí. Takovou to formu omluvy včetně formy jejího zveřejnění dotčeným osobám odvolací soud považuje za zcela přiměřenou zjištěným skutkovým okolnostem, včetně těch, že ani samotná nezákonná rozhodnutí a ani jejich odůvodnění nebyly veřejně publikovány.
62. Včas poskytnutá omluva přesně ve znění požadovaném žalobcem je pak satisfakcí, kterou je nutno zohlednit při úvaze nejen o formě omluvy, ale i při výši relativní satisfakce, neboť včasné poskytnutí satisfakce má význam na zmírnění újmy poškozeného.
63. Lze tak znovu shrnout, že odvolací soud má za to, že v souzeném případě celková částka odškodnění 20 000 Kč je přiměřená, v intencích soudy přiznávaného odškodnění za nemajetkovou újmu v obdobných věcech, a tudíž i odpovídající obecně sdílené představě spravedlnosti.
64. S ohledem na všechny popsané okolnosti považuje odvolací soud za adekvátní relativní odškodnění ve výši 20 000 Kč, proto v tomto rozsahu odvolací soudu vyhovující rozsudek soudu prvního stupně potvrdil dle § 219 o s. ř. a ve zbývající části 40 000 Kč změnil tak, že v tomto rozsahu žalobu zamítl (§ 220 odst. 1 písm. b/ o. s. ř.).
65. Otázku prodlení žalované obvodní soud posoudil zcela správně, tyto jeho závěry nebyly odvolacími námitkami napadeny a odvolací soud proto na odůvodněním přezkoumávaného rozsudku v této části (bod 20.) zcela odkazuje.

66. V rozsahu zamítnuté části finanční satisfakce a požadavku na zveřejnění již poskytnuté omluvy odvolací soud napadený rozsudek postupem dle § 219 o. s. ř. jako věcně zcela správný potvrdil.
67. O nákladech řízení před soudy obou stupňů bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 2 o. s. ř., neboť předmětem řízení byly dva samostatné nároky (nárok na zveřejnění již poskytnuté omluvy za 2 nezákonná rozhodnutí a nárok na satisfakci v penězích za jedno nezákonné rozhodnutí) a úspěch každého z účastníků byl částečný, neboť žalobce byl zcela neúspěšný co do požadavku na odškodnění za nezákonné rozhodnutí z 4. 6. 2018 a co do požadavku na zveřejnění omluvy týkající se nezákonného rozhodnutí z 11. 4. 2018 (které navíc sám žalobce považuje za podstatnější než požadavek na relativní satisfakci, *ke právo poškozeného na primární volba formy zastitučnění viz např. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 4342/2014 ze dne 30. 6. 2015, nebo sp. zn. 30 Cdo 4815/2015 ze dne 18. 15. 2016*); za plně úspěšného ho lze považovat pouze co do požadavku na odškodnění újmy v peněžní formě způsobené rozhodnutím z 11. 4. 2018 (*viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 1. 2014, sp. zn. 30 Cdo 3378/2013, rozhodnutí Nejvyššího soudu 30 Cdo 1435/2015*).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je** přípustné dovolání za podmínek stanovených v § 237 o. s. ř. Dovolání se podává do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu České republiky v Brně prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 7. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen odvolací soud (§ 239 o. s. ř.).

Proti výroku o nákladech řízení **není** dovolání přípustné.

Praha 4. května 2023

JUDr. Blanka Kapitánová v. r.
předsedkyně senátu